
STRATEGI FOR ARKEOLOGISK MUSEUM 2014–2017

Vedtatt av styret for Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger

Oktober 2013

Forord

Helt siden Stavanger museum ble stiftet i 1877 har forhistorien i Rogaland vært et sentralt arbeidsområde. I 1975 ble Arkeologisk avdeling tatt ut av Stavanger museum og gjort om til Arkeologisk museum i Stavanger (AmS). Museet ble en statsinstitusjon under Kulturdepartementet. AmS ble 01.01.09 en del av Universitetet i Stavanger (UiS), under navnet Arkeologisk museum (AM) og med fakultetsstatus.

Arkeologisk museum har ansvar for innsamling, konservering og bevaring av funn fra førreformatorisk tid med tilhørende dokumentasjon fra Rogaland. Samlingene danner grunnlag for forskning og formidling ved museet. Museet har bred erfaring med ulike former for formidling blant annet gjennom utstillinger, aktiviteter, publisering og foredrag. Museet har siden etableringen i 1975, prioritert tverrfaglig forskning i skjæringspunktet mellom humaniora og naturvitenskap.

Arkeologisk museum har lagt vekt på å være et nyskapende og innovativt museum, spesielt gjennom publikumsformidling, men også i andre deler av virksomheten. Dette gav et solid fundament for tilslutning til UiS sin målsetting om å være et nyskapende og utforskende universitet og universitetsmuseum.

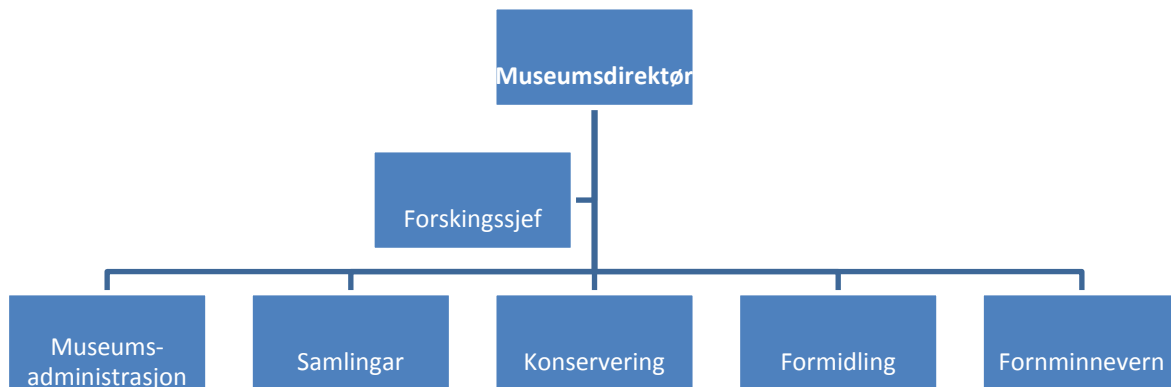
Arkeologisk museum arbeider med en ny stor utvidelse av museet med et magasin- og formidlingsbygg på ca. 5000 kvm. Det nye bygget får moderne magasiner samt formidlingsarealer, auditorier, møterom, kafé og museumsbutikk. Utvidelsen vil bety et viktig tilskudd til kulturlivet i fylket og er planlagt som en aktiv møteplass for befolkningen i regionen og tilreisende. Utbyggingen av museumskvartalet på Våland vil med det bli fullført. Det vil, sammen med museets andre arenaer som jernaldergården på Ullandhaug, føre til at museet vil utvikle sin posisjon i bevaringen av, kunnskapsoppbyggingen om og formidlingen av Sørvestlandets forhistorie.

Arne Johan Nærøy
museumsdirektør

Forsidebilde:

Gullgubbe, liten gullplate med innstemplet motiv Gerd og Frøy fra Merovingertid. Fra Hauge i Klepp k., AmS-Småttrykk nr. 83, foto: Terje Tveit, Arkeologisk museum.

Fakultetets/museets organisasjonskart

Visjon

Gjennom våre aktiviteter vil Arkeologisk museum bidra til å realisere visjonen om at:

Universitetet i Stavanger skal være en drivkraft i regionens kunnskapsutvikling og et internasjonalt forskningsuniversitet med vekt på nyskaping og innovasjon.

Arkeologisk museum sin visjon er Det åpne museum.

Museet ønsker å formidle en kulturhistorie som er aktuell og tilgjengelig for samfunnet. I visjonen ligger en utfordring om å se fortiden i lys av nåtidens kunnskap – AM skal aktivisere og aktualisere kunnskap.

Misjon

Vårt verdigrunnlag hviler på en grunntanke som vi har gjort til vår misjon og vårt motto:

Vi vil utfordre det velkjente og utforske det ukjente

Verdigrunnlag

Som institusjon bygd på demokratiske verdier vil vi med etisk bevissthet verne om vår akademiske tradisjon og integritet og ivareta våre idealer om ytringsfrihet og likeverd på tvers av livssyn, kultur og kjønn.

Verdigrunnlaget skal være styrende for vår atferd i møte med studenter, ansatte og samfunnet og si oss hvordan vi skal nå vår visjon og våre mål som universitet. Vi verdsetter og tilstreber:

Verdiskaping

Universitetet i Stavanger skal flytte grenser for kunnskap og ferdigheter og bidra til å skape verdier for studentene, de ansatte og samfunnet. Vi skal møte samfunnets behov og utfordringer med åpenhet og bidra til nyskaping og innovasjon for å styrke grunnlaget for livskvalitet, gode levekår og bærekraftig utvikling.

Offensivitet

Vi skal sette dagsorden for viktige saker og være aktive deltakere i fag- og samfunnsdebatten. I tråd med vår misjon og vårt motto vil vi utfordre etablerte sannheter og utforske nye områder. Dette offensive tanke settet skal prege UiS, og vi vil arbeide hardt for å nå de målene vi har satt oss.

Kunnskap

Studenter og ansatte skal finne innsikt og vinne visdom gjennom studier, forskning, kunstnerisk utviklingsarbeid og formidling til gode for den enkelte og samfunnet. Studietiden skal være en dannelsesreise som skal utvikle evne til kritisk tenkning, til å ta gode beslutninger i og utenfor arbeidslivet og gi motivasjon for livslang læring.

Samarbeid

Samarbeid mellom ansatte og med studentene skal bidra til kontinuerlig kvalitetsheving i studier og forskning. Vi skal søke samhandling med arbeidslivet og utdannings- og forskningsinstitusjoner regionalt, nasjonalt og internasjonalt til gjensidig kunnskapsutvikling.

Energi

Energi har en dobbel betydning for oss. Denne verdien illustrerer vår nære tilknytning til vår innovative og energiske region, som utgjør et viktig fundament for å lykkes nasjonalt og internasjonalt. Engasjement, energi og glød hos studenter og ansatte skal også være drivkraften i organisasjonen for gode faglige resultater og godt miljø.

Profil: Et innovativt Arkeologisk museum

Universitetet i Stavanger er et innovativt universitet med særtrekk som Arkeologisk museum skal bidra til å tydeliggjøre, dyrke og videreutvikle i hele vår faglige bredde.

Vi skal prioritere formidling og museal virksomhet. Vi skal ha tett samarbeid med vår region og være en aktør i den regionale utvikling, og vi skal være internasjonalt orienterte i videreutviklingen av våre faglige aktiviteter.

Faglige satsingsområder

Museet skal ha følgende faglige satsingsområde:

- **Formidling ved Arkeologisk Museum**

Dette skal skje gjennom en bredere satsning på:

- utvikling av formidlingen på grunnlag av forskningen ved museet og Universitetet i Stavanger gjennom utstillinger, skoletjeneste, annen publikumsvirksomhet og de digitale mediene
- utvikling av forskningen med utgangspunkt i samlingene av kultur- og naturhistorisk materiale fra Rogaland
- utvikling av et bredere spekter av forskningsformidling gjennom samarbeidsprosjekter og innlån av store utstillinger
- videreutvikling av universitetets forvaltningsansvar for kulturminner fra forhistorien og middelalder i samarbeid med regionale og nasjonale aktører

Tverrgående handlingsplan

Samfunnskontakt

Arkeologisk museum har ikke som primær oppgave å drive selvstendig undervisning på universitetsnivå. Museets mulighet til å utvikle dette må derfor sees i sammenheng med de sentrale funksjonene ved museet og den samlede økonomiske rammen. Museet har deltatt i utvikling og gjennomføring av kurs på UiS samt i undervisning ved andre institutt og læresteder.

- Utvikle kurset "Laborativ arkeologi" ved UiS i samarbeid med UiS+
- Videreutvikle undervisningsmetoder tilpasset museets formidling for barne-, ungdoms- og videregående skole med forankring i eksisterende læreplaner

Ekstern finansiering

Ekstern finansiering har vært og er viktig for museet. Museet deltar sammen med de øvrige universitetsmusene, i en nasjonal satsing fra KD kanalisert gjennom Norges Forskningsråd for å utvikle nettverk og forskningssatsing ved museene. Programmer og nettverk som etableres skal bl.a. sette museene i stand til øke ekstern finansiering. Særlig i formidlingsammenheng, er det behov for midler ut over de faste budsjetter.

- Samarbeide videre i NFR-nettverket "Forskningssatsning i arkeologi og museologi ved universitetsmusene" med sikte på å inkludere flere prosjekter herunder formidling og øke graden av ekstern finansiering av forskning
- Utvikle og gjennomføre en strategi for å øke graden av finansiering fra næringslivet

Mål og strategiske føringer

Utdanning og læringsmiljø

Studentaktiv læring

Universitetet i Stavanger skal tilby forskningsbasert utdanning av høy internasjonal kvalitet med et læringsutbytte som møter studentenes, arbeidsmarkedets og samfunnets behov. Vi skal være ledende regionalt innen etter- og videreutdanning (EVU) og legge til rette for livslang læring. Studentene skal få innsikt i forskningsprosessen gjennom deltakelse i forskningsarbeid.

Arkeologisk museum sine samlinger og formidlingsarena vil være gode arenaer for studentaktiv læring. Museets ansatte har over tid utviklet og deltatt i undervisning ved ulike institutter ved flere universitet og studenter har benyttet AM som arena for læring og forskning. Her er et potensiale for å utvikle denne virksomheten basert på studentaktiv læring.

Museet skal nå dette målet ved å prioritere:

Tiltak

- Fortsette å delta i "Naturvitenskapelige metoder i arkeologi", Universitetet i Oslo og arbeide for rekrutteringsgrunnlaget for paleobotanikk.
- Tilrettelegge for bruk av våre samlinger for masterstudenter
- Tilrettelegge for studenter på universitetet med fokus på reiseliv
- Tilby praksisplasser for konserveringsstudenter på masternivå fra UiO eller fra utlandet

Studentaktiv forskning

De kultur- og naturhistoriske samlingene ved Arkeologisk museum er store og har et stort potensiale for ny og innovativ forskning. Samlingene er grunnstammen for videreutvikling av forskningsformidling som finner sted blant annet i museets publikumsareal. Her ligger det godt til rette for å utvikle ulike typer forskning og forskningsopplæring for studenter.

Museet skal nå dette målet ved å prioritere:

Tiltak

- Utvikle kurset "Laborativ arkeologi" ved UiS i samarbeid med UiS+
- Utrede mulighetene for samarbeid om undervisning med historiefaget på HUM
- Utvikle nye ideer til etterutdanning sammen med UiS+
- Videreutvikle undervisningsmetoder tilpasset museets formidling for barne-, ungdoms- og videregående skole med forankring i eksisterende læreplaner

Forskning og innovasjon

Faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning skal være uavhengig, nyskapende og holde høy kvalitet og være i tråd med god forskningsetikk. Forskning og innovasjon skal medvirke til et kunnskapsbasert arbeids- og næringsliv og til å løse globale utfordringer. FoU-aktivitetene skal møte samfunnets behov for fler- og tverrfaglig forskning. Våre spissområder skal holde høy internasjonal kvalitet.

Strategisk plan for forskning for Arkeologisk museum trekker opp rammer og mål for forskningen. Museet har samlet sin forskning i en felles strategi «Landskap og identitet i endring» med to programmer benevnt «identitet i fortid og nåtid» og «klima og landskap i endring». Forskningen samordnes og målrettes med sikte på å utvikle høy kvalitet.

Toppforskning

Museet legger vekt på å stimulere til kompetanseheving blant våre medarbeidere, noe som måles gjennom utvikling av den formelle kompetanse i staben. Museet har satt konkrete måltall for formell kompetanseheving. Det er samtidig viktig med strategisk planarbeid for å utvikle og stimulere forskning av høy kvalitet ved museet.

Museet skal nå dette målet ved å prioritere:

Tiltak

- En person oppgraderes til professor i planperioden
- En fullført Ph.d.-avhandling i planperioden
- Fast tildelte Ph.d.-stipender i planperioden
- En person oppgraderes til førstestilling i planperioden
- En professor II i planperioden
- Utarbeide plan og sette av tid med sikte på at materialet fra forvaltningsundersøkelser og innsamlet materiale blir brukt i forskning
- Utarbeide en ettergravningsplan for truede eller forskningshistoriske sentrale kulturminner
- Styrke satsningen på tverrvitenskapelig forskning ved økt integrering av naturvitenskap i prosjektplanleggingen
- Styrke satsningen på formidlings- og museumsvitenskapelig forskning
- Utvikle det naturvitenskapelige fagfelt videre med hensyn til å ta i bruk nye naturvitenskapelige metoder

Publisering

AM forlag er et sentralt virkemiddel for museet til å stimulere til vitenskapelig publisering av høy kvalitet. Våre serier er inne på listene over serier som gir publikasjonspoeng. Det er et viktig mål å holde på og utvikle denne posisjonen. Museets medarbeidere har et høyt nivå på publiseringen og det vil være viktig fremover å stimulere til fortsatt høy vitenskapelig produksjon.

Museet skal nå dette målet ved å prioritere:

Tiltak

- Disponering av ekstra forskningstid ved museet skal sees i forhold til forskningsstrategisk plan
- Videreutvikle kvaliteten i forlagsdriften
- Utgi 1-2 vitenskapelige publikasjoner årlig

Styringsparametere	Resultater 2012	Resultatmål 2017
Publiseringspoeng per UFF-stilling ¹	1	1
Antall totale kommersialiseringer ²	0	1

Formidling og samfunnskontakt

Universitetets ansatte og studenter skal være synlige innen allmenn- og brukerrettet formidling og gjennom samfunnsaktiviteter og sette sitt preg på fag- og samfunnsdebatten. God og relevant ekstern informasjon og kommunikasjon med samfunnet på ulike arenaer og i tidsmessige formidlingskanaler skal tilstrebes.

Arkeologisk museum vil gjennom utstillinger, publikasjoner, foredrag, ekskursjoner og ulike aktiviteter gi folk kunnskap om fortida og om samspillet mellom menneske og natur. Det er og viktig for oss å legge til rette for refleksjon omkring forholdet til fortida.

I strevet med å forstå både oss selv og samfunnet vi lever i ønsker Arkeologisk museum å være en ressurs for folk i Rogaland, og en ressurs i arbeidet med å planlegge for framtida. Vi vil også at AM skal være en møteplass, både mellom kultur i fortid og nåtid og mellom folk fra ulike kulturer i dag.

Ekstern kommunikasjon

Årlig besøker 45000 til 50000 besøkende våre anlegg og vår aktivitet på digitale plattformer øker i omfang. Konkurransen om oppmerksomhet og gode opplevelser som for oss har god vitenskapsformidling i bunnen er stor. Museet har en stor og god plattform for kommunikasjon og dialog med publikum som museet ønsker å utvikle på en brei front i årene fremover.

Museet skal nå dette målet ved å prioritere:

Tiltak

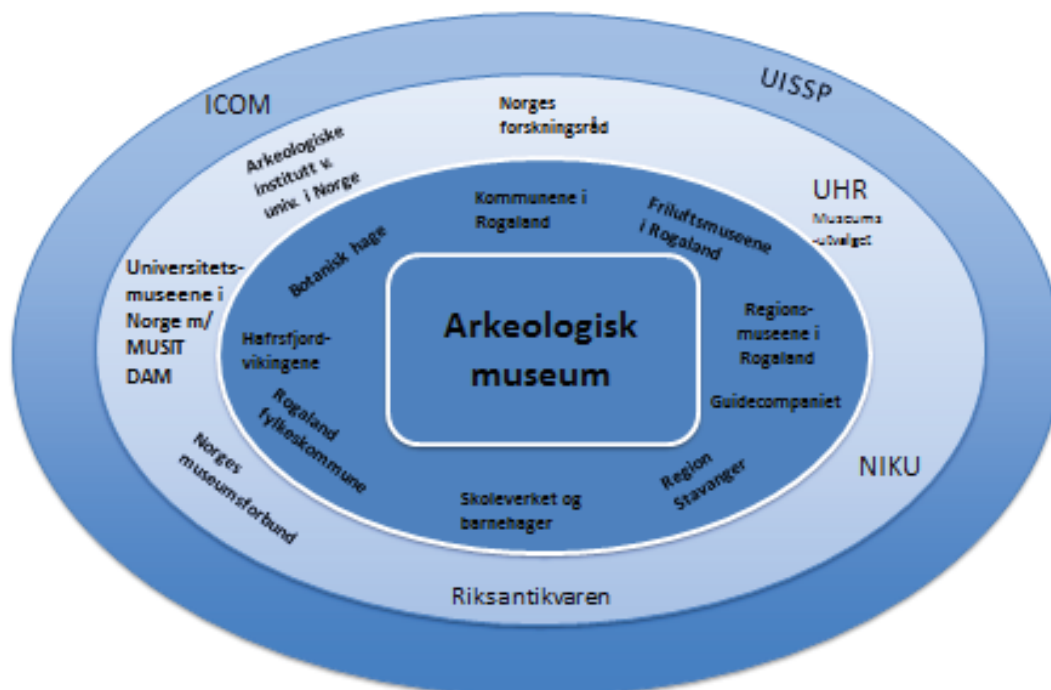
- Legge spesiell vekt på levende, aktuell forskningsbasert formidling
- Digitale medier skal bli et bedre instrument for dialog med publikum

¹ UFF-stilling = undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling

² Totale antall kommersialiseringer = Forretningsideer, patentsøknader, lisensieringer og nye foretak fra aktivitet ved egen institusjon

- Legge særlig vekt på å utvikle formidlingsformer som tiltrekker seg et voksent publikum og være en arena for livslang læring og debatt
- En ytterligere satsing på ferie / fritidsmarkedet, herunder Cruise
- Planlegge faglig innhold og finansiere en ny basisutstilling
- Utvikle et publikumstilbud med særlig vekt på formidling av Rogalands vikingtid, sett i sammenheng med periodene før og etter
- Videreutvikle plan for formidling i felt
- Utvikle tilbud til skolene i hele fylket på eksterne arenaer
- Utrede og avgjøre på hvilke områder museet kan være en utstillings- og formidlingsarena for andre deler av universitetet og gjennomføre konkrete prosjekter
- Utarbeide planer for hva det nye formidlingsbygget skal inneholde av utstillinger, formidlingsaktiviteter og andre publikumstilbud
- Utvikle et utleiekonsept og kulturpakker som en del av museets formidling
- Utvikle et butikkonsept og en kafédrift som balanserer formidlingsprofilen med behovet for inntjening
- Avklare den framtidige eier- og driftsformen til anlegget [JAG]
- Lage en ny areal- og driftsplan for anlegget, inkludert mottaksbygg og parkering
- Foreta en vurdering av Jernaldergardens forsknings- og formidlingsprofil

Relasjonskart for Arkeologisk museum Prioriterte institusjonelle relasjoner

Regionalt samarbeid og regionutvikling

Arkeologisk museum er del av et regionalt og nasjonalt universitets- og museumsnettverk. Regionalt er Arkeologisk museum et museum med høg aktivitet og godt besøkstall. Museumskvartalet på Våland er vår hovedarena sammen med jernaldergården på Ullandhaug. Vi ønsker å være et viktig museum regionalt som det er interessant å bruke og å samarbeide med. I årene fremover vil prosjektet nytt magasin- og formidlingsbygg være en «motor» for utvikling av museets regionale posisjon. Museet skal nå dette målet ved å prioritere:

Tiltak

- Etablere og drive et godt samarbeid med involverte parter med sikte på en god fremdrift av nytt magasin- og formidlingsbygg
- Planlegge og sikre finansiering av drift etter utvidelsen av museet
- Evaluere og utvikle museets rolle i forhold til de arkeologiske friluftsmuseene i fylket

Nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere

Arkeologisk museum er del av et tett nettverk av natur- og kulturhistoriske universitetsmuseer som samarbeider på mange felt. Forskningsamarbeid på individuelt og institusjonelt plan er omfattende og viktig for den nasjonale utviklingen av fag og institusjoner. Forvaltnings- og samlingsvirksomheten er også gjenstand for aktivt samarbeid og i økende grad er det også rettet oppmerksomhet mot formidlingen ved museene. Arkeologisk museum ønsker å være et aktivt museum i dette nettverket og utvikle samarbeidet med kollegainstitusjoner.

Museet skal nå dette målet ved å prioritere:

Tiltak

- AM skal være aktive i utredningsarbeid i samarbeid med offentlige instanser, Riksantikvar og på kulturminnefeltet generelt
- Være synlige på kongresser og seminarer og delta i internasjonale organisasjoner som er relevante for museet
- To årlige konferanser/seminarer/workshops arrangeres ved museet hvor minst en publiseres i en av museets serier
- Legge vekt på deltakelse og drift av de to nettverksatsingene i arkeologi og museologi for universitetsmuseene delfinansiert gjennom Norges forskningsråd
- Vitenskapelige prosjektsamarbeid med nasjonale og utenlandske museer og forskningsinstitusjoner
- Arbeide for et godt og velfungerende konserveringssamarbeid regionalt og nasjonalt

Styringsparametere	Resultater 2012	Resultatmål 2017
Antall formidlingsbidrag i Cristin ³	105	200

³ Cristin = Nasjonalt forskningsinformasjonssystem

Organisasjon og ressurser

Vi skal være en serviceorientert, handlings- og endringsdyktig organisasjon, kjent for en universitetskultur preget av innovasjon og nytenking, gjensidig respekt og samarbeid. Vi skal derfor prioritere å rekruttere, utvikle og beholde dyktige medarbeidere og ledere slik at universitetet kan nå sine mål innenfor kjerneområdene. Infrastruktur, administrative og tekniske tjenester og rammevilkår skal støtte opp om utviklingen i faglige aktiviteter og læringsmiljøet.

Menneskelige ressurser

De menneskelige ressursene er viktige i alle organisasjoner. Museet har mange og svært sammensatt typer av oppgaver og funksjoner. Museet trenger derfor medarbeidere med mange ulike typer kompetanse. Dette er drøftet i museets bemanningsplan som danner grunnlag for museets videre planer og mål for å utvikle disse sidene av organisasjonen.

Museet skal nå dette målet ved å prioritere:

Tiltak

- AM skal iverksette bemanningsplan
- Ha en rekrutteringspolitikk som bygger opp om institusjonens ansvar og langsiktige satsningsområder
- Følge opp "Retningslinjer for arbeidsplanlegging for undervisnings- og forskerstillinger – bruk av arbeidsplaner" sett i relasjon til museets økonomi og virksomhet forøvrig

Organisasjonsutvikling

En velfungerende og effektiv organisasjon er viktig for å utvikle museet og arbeidsmiljøet og nå de målene som er satt for museet. For å oppnå dette er det viktig med en god og relevant kompetanseutvikling hos medarbeiderne og at museet har en god teknisk infrastruktur.

Museet skal nå dette målet ved å prioritere:

Tiltak

- Legge forholdene til rette for tjenestemannsutveksling i inn- og utland
- Delta i og følge opp universitetet i Stavanger sine tiltak når det gjelder den livsfaseorienterte personalpolitikken hvor avtalen om inkluderende arbeidsliv har en sentral plass
- Arbeide aktivt for å fremme likestilling og like muligheter for museets medarbeidere
- Videreutvikle organisasjonen med vekt på åpenhet, dialog med og god informasjon
- Tiltak i medarbeiderundersøkelsen gjennomføres avdelingsvis med oppfølging i månedlige HMS-ledermøter
- Utarbeiding og gjennomføring av en tiltaksplan for utvikling av sosialt samspill
- Museets avsatte midler til kompetanseheving skal brukes strategisk for å utvikle prioriterte arbeidsoppgaver ved museet
- Midler fra resultatbasert formidlingskomponent til vitenskapelig formidling skal bidra til å heve formidlingskompetansen til våre medarbeidere
- IT-kompetansen til museets medarbeidere skal heves både innen dokumentasjonssystem og administrative system

Ekstern finansiering

AM har en høy grad av ekstern finansiering av virksomheten særlig gjennom lovhjemlet oppdragsvirksomhet. Den arkeologiske oppdragsvirksomheten er primært forvaltningsbasert som medfører svært liten grad av forskningsfinansiering. Museet har stort behov for økt finansiering av forskningstid og legger vekt på å følge opp de føringer og satsninger som er rettet mot universitetsmuseene.

Museet skal nå dette målet ved å prioritere:

Tiltak

- Samarbeide videre i NFR-nettverket "Forskningssatsing i arkeologi ved universitetsmuseene"
- Delta i det nasjonale NFR-nettverket "Museers viten – museumsviten. Museologisk forskningssatsing ved universitetsmuseene"
- Utvikle programområdet SALS (Scientific Archaeological Laboratory Studies) til nytt programområde
- Gjennomføre nytt programområde for forskning FIA (Prehistoric Farming at the North European fringe – Interdisciplinary Aspects)
- Utvikle det faglige grunnlaget til Hafrsfjordprosjektet sammen med HUM og andre aktuelle samarbeidspartnere, skaffe eksterne midler til prosjektet og starte feltundersøkelse
- Utvikle og gjennomføre strategier for å øke graden av finansiering fra næringslivet.
- Det lages plan og strategier for hvordan utstillinger i nybygg kan finansieres eksternt

Styringsparametere	Resultater 2012	Resultatmål 2017
Andel førstestillinger og høyere	68,8 %	70 %
Andel kvinner i førstestillinger og høyere	75 %	60 %
Total ekstern finansiering i % av statsbevilgningen	63,7	65 %
Inntekter fra Forskningsrådet per UFF-stilling (i 1000 kroner)	11	50
EU-inntekter per UFF-stilling (i 1000 kr)	-	10
Tilfredse medarbeidere i målinger	9 av 10	9 av 10

Museumsvirksomhet

Den høye standarden til samlingene ved Arkeologisk museum skal sikres og utvikles. Arkeologisk museum skal utvikle den tverrvitenskapelige forskningen og formidlingen med utgangspunkt i museets forvaltningsoppgaver og samlinger. Dette vil være kjernen i det nye magasin- og formidlingsbygget. Arkeologisk museum skal fremstå som landets beste formidlingsinstitusjon i sin genre.

Museet skal nå dette målet ved å prioritere:

Tiltak

- Fullføre prosjektet med revisjon og digitalisering av samlingene iht. plan for kildesikring
- Fortsatt deleier i Universitetsmuseenes IT-organisasjon og bidra til videre utvikling av fagbasene
- Arbeide videre med implementering av digitale dokumentasjonssystemer i organisasjonen samt videreutvikle maler, standarder og instruksjoner for feltundersøkelsene
- Planlegge innredning av lokaler og forvaltningsløsninger for de nye magasinene
- Klargjøre samlingene for flytting
- Utarbeide plan for Nubia-samlingen
- Videreutvikle samarbeidet med andre fagmiljø på UiS for å sikre tilgang til vitenskapelig utstyr, nye analysemetoder og tverrfaglig fagkompetanse
- Fornye og utvide utstyrsparken, inkludert tilrettelegging for kursing
- Stimulere og tilrettelegge for forskning/videreutdanning innen samling og bevaring
- Innarbeide "Faglig plan for forvaltningen" i forvaltnings- og utgravningsvirksomheten
- Evaluere faglige resultater i 2014 slik at de kan gi føringer for faglige prioriteringer i neste handlingsplan
- Holde museets medarbeidere oppdatert mht utviklingen av nye dokumentasjons- og undersøkelsesmetoder og vurdere implementeringen av disse
- Arrangere et kurs i prosjektplanlegging og prosjektgjennomføring
- Interne oppdragsrapporter bearbeides til publikasjoner og deler av prosjektmaterialet skal danne grunnlag for tverrfaglige internasjonale publikasjoner
- Oppfylle målsetningen i NFR-satsingen på universitetsmuseene ved å arrangere og delta på seminarer og konferanser samt gjennom publisering

Styringsparametere	Resultater 2012	Resultatmål 2017
Publikumsbesøk på Arkeologisk museum	49.000	65.000
Ferdig reviderte og digitaliserte samlinger/arkiv	76 %	90 %

Risikovurdering av Strategi for Arkeologisk museum, Universitetet i Stavanger 2014 - 2017

Visjon, misjon og hovedmål i strategidokumentet

Visjon

Gjennom våre aktiviteter vil Arkeologisk museum bidra til å realisere visjonen om at:

Universitetet i Stavanger skal være en drivkraft i regionens kunnskapsutvikling og et internasjonalt forskningsuniversitet med vekt på nyskaping og innovasjon.

Arkeologisk museum sin visjon er Det åpne museum.

Museet ønsker å formidle en kulturhistorie som er aktuell og tilgjengelig for samfunnet. I visjonen ligger en utfordring om å se fortiden i lys av nåtidens kunnskap – AM skal aktivisere og aktualisere kunnskap.

Misjon

Vårt verdigrunnlag hviler på en grunntanke som vi har gjort til vår misjon og vårt motto:

Vi vil utfordre det velkjente og utforske det ukjente

Profil: Et innovativt Arkeologisk museum

Universitetet i Stavanger er et innovativt universitet med særtrekk som Arkeologisk museum skal bidra til å tydeliggjøre, dyrke og videreutvikle i hele vår faglige bredde.

Vi skal prioritere formidling og museal virksomhet. Vi skal ha tett samarbeid med vår region og være en aktør i den regionale utvikling, og vi skal være internasjonalt orienterte i videreutviklingen av våre faglige aktiviteter.

Faglige satsingsområder

Museet skal ha følgende faglige satsingsområde:

- **Formidling ved Arkeologisk Museum**

Dette skal skje gjennom en bredere satsning på:

- utvikling av formidlingen på grunnlag av forskningen ved museet og Universitetet i Stavanger gjennom utstillinger, skoletjeneste, annen publikumsvirksomhet og de digitale mediene
- utvikling av forskningen med utgangspunkt i samlingene av kultur- og naturhistorisk materiale fra Rogaland
- utvikling av et bredere spekter av forskningsformidling gjennom samarbeidsprosjekter og innlån av store utstillinger
- videreutvikling av universitetets forvaltningsansvar for kulturminner fra forhistorien og middelalder i samarbeid med regionale og nasjonale aktører

Hovedmål

Utdanning og læringsmiljø

Studentaktiv læring

Universitetet i Stavanger skal tilby forskningsbasert utdanning av høy internasjonal kvalitet med et læringsutbytte som møter studentenes, arbeidsmarkedets og samfunnets behov. Vi skal være ledende regionalt innen etter- og videreutdanning (EVU) og legge til rette for livslang læring. Studentene skal få innsikt i forskningsprosessen gjennom deltakelse i forskningsarbeid.

Arkeologisk museum sine samlinger og formidlingsarena vil være gode arenaer for studentaktiv læring. Museets ansatte har over tid utviklet og deltatt i undervisning ved ulike institutter ved flere universitet og studenter har benyttet AM som arena for læring og forskning. Her er et potensiale for å utvikle denne virksomheten basert på studentaktiv læring.

Studentaktiv forskning

De kultur- og naturhistoriske samlingene ved Arkeologisk museum er store og har et stort potensiale for ny og innovativ forskning. Samlingene er grunnstammen for videreutvikling av forskningsformidling som finner sted blant annet i museets publikumsareal. Her ligger det godt til rette for å utvikle ulike typer forskning og forskningsopplæring for studenter.

Forskning og innovasjon

Faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og forskning skal være uavhengig, nyskapende og holde høy kvalitet og være i tråd med god forskningsetikk. Forskning og innovasjon skal medvirke til et kunnskapsbasert arbeids- og næringsliv og til å løse globale utfordringer. FoU-aktivitetene skal møte samfunnets behov for fler- og tverrfaglig forskning. Våre spissområder skal holde høy internasjonal kvalitet.

Strategisk plan for forskning for Arkeologisk museum trekker opp rammer og mål for forskningen ved museet. Museet har samlet sin forskning i en felles strategi «Landskap og identitet i endring» med to programmer benevnt «identitet i fortid og nåtid» og «klima og landskap i endring». Forskingen samordnes og målrettes i planen med sikte på å utvikle høy kvalitet.

Toppforskning

Museet legger vekt på å stimulere til kompetanseheving blant våre medarbeidere, noe som måles gjennom utvikling av den formelle kompetanse i staben. Museet har satt konkrete måltall for formell kompetanseheving. Det er samtidig viktig med strategisk planarbeid for å utvikle og stimulere forskning av høy kvalitet ved museet.

Publisering

AM forlag er et sentralt virkemiddel for museet til å stimulere til vitenskapelig publisering av høy kvalitet. Våre serier er inne på listene over serier som gir publikasjonspoeng. Det er et viktig mål å holde på og utvikle denne posisjonen. Museets medarbeidere har et høyt nivå på publiseringen og det vil være viktig fremover å stimulere til fortsatt høy vitenskapelig produksjon.

Formidling og samfunnskontakt

Universitetets ansatte og studenter skal være synlige innen allmenn- og brukerrettet formidling og gjennom samfunnsaktiviteter og sette sitt preg på fag- og samfunnsdebatten. God og relevant ekstern informasjon og kommunikasjon med samfunnet på ulike arenaer og i tidsmessige formidlingskanaler skal tilstrebes.

Arkeologisk museum vil gjennom utstillinger, publikasjoner, foredrag, ekskursionsjoner og ulike aktiviteter gi folk kunnskap om fortida og om samspillet mellom menneske og natur. Det er og viktig for oss å legge til rette for refleksjon omkring forholdet til fortida.

I strevet med å forstå både oss selv og samfunnet vi lever i ønsker Arkeologisk museum å være en ressurs for folk i Rogaland, og en ressurs i arbeidet med å planlegge for framtida. Vi vil også at AM skal være en møteplass, både mellom kultur i fortid og nåtid og mellom folk fra ulike kulturer i dag.

Ekstern kommunikasjon

Årlig besøker 45000 til 50000 besøkende våre anlegg og vår aktivitet på digitale plattformer øker i omfang. Konkurransen om oppmerksomhet og gode opplevelser som for oss har god vitenskapsformidling i bunnen er stor. Museet har en stor og god plattform for kommunikasjon og dialog med publikum som museet ønsker å utvikle på en brei front i årene fremover.

Regionalt samarbeid og regionutvikling

Arkeologisk museum er del av et regionalt og nasjonalt universitets- og museumsnettverk. Regionalt er Arkeologisk museum et museum med høy aktivitet og godt besøkstall. Museumskvartalet på Våland er vår hovedarena sammen med jernaldergården på Ullandhaug. Vi ønsker å være et viktig museum regionalt som det er interessant å bruke og å samarbeide med. I årene fremover vil prosjektet nytt magasin- og formidlingsbygg være en «motor» for utvikling av museets regionale posisjon. Museet skal nå dette målet ved å prioritere:

Nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere

Arkeologisk museum er del av et tett nettverk av natur- og kulturhistoriske universitetsmuseer som samarbeider på mange felt. Forsknings samarbeid på individuelt og institusjonelt plan er omfattende og viktig for den nasjonale utviklingen av fag og institusjoner. Forvaltnings- og samlingsvirksomheten er også gjenstand for aktivt samarbeid og i økende grad er det også rettet oppmerksomhet mot formidlingen ved museene. Arkeologisk museum ønsker å være et aktivt museum i dette nettverket og utvikle samarbeidet med kollegainstitusjoner.

Organisasjon og ressurser

Vi skal være en serviceorientert, handlings- og endringsdyktig organisasjon, kjent for en universitetskultur preget av innovasjon og nytenking, gjensidig respekt og samarbeid. Vi skal derfor prioritere å rekruttere, utvikle og beholde dyktige medarbeidere og ledere slik at universitetet kan nå sine mål innenfor kjerneområdene. Infrastruktur, administrative og tekniske tjenester og rammevilkår skal støtte opp om utviklingen i faglige aktiviteter og læringsmiljøet.

Menneskelige ressurser

De menneskelige ressursene er viktige i alle organisasjoner. Museet har mange og svært sammensatt typer av oppgaver og funksjoner. Museet trenger derfor medarbeidere med

mange ulike typer kompetanse. Dette er drøftet i museets bemanningsplan som danner grunnlag for museets videre planer og mål for å utvikle disse sidene av organisasjonen.

Organisasjonsutvikling

En velfungerende og effektiv organisasjon er viktig for å utvikle museet og arbeidsmiljøet og nå de målene som er satt for museet. For å oppnå dette er det viktig med en god og relevant kompetanseutvikling hos medarbeiderne og at museet har en god teknisk infrastruktur.

Ekstern finansiering

AM har en høy grad av ekstern finansiering av virksomheten særlig gjennom lovhemlet oppdragsvirksomhet. Den arkeologiske oppdragsvirksomheten er primært forvaltningsbasert som medfører svært liten grad av forskningsfinansiering. Museet har stort behov for økt finansiering av forskningstid og legger vekt på å følge opp de føringer og satsninger som er rettet mot universitetsmuseene.

Museumsvirksomhet

Den høye standarden til samlingene ved Arkeologisk museum skal sikres og utvikles. Arkeologisk museum skal utvikle den tverrvitenskapelige forskningen og formidlingen med utgangspunkt i museets forvaltningsoppgaver og samlinger. Dette vil være kjernen i det nye magasin- og formidlingsbygget. Arkeologisk museum skal fremstå som landets beste formidlingsinstitusjon i sin genre.

1. Kritiske suksessfaktorer

Kritiske suksessfaktorer (KS) for museet er satt som følgende i tråd med universitetets risikovurdering av strategiplan for Universitetet:

- 1) Tilstrekkelig økonomi til å oppnå målsetninger om nyskapning
- 2) Tilstrekkelige personalressurser med god fagkompetanse
- 3) God infrastruktur
- 4) Gode samarbeidsrelasjoner internt og eksternt
- 5) Godt arbeidsmiljø

2. Risikovurderinger

Nedenfor er det utarbeidet risikovurdering for hovedmålene samlet.

Utdanning og læringsmiljø					
Mål:					
Ev.del mål:					
Kritiske suksess-faktorer	2) Tilstrekkelig personalressurser med god fagkompetanse 4) Gode samarbeidsrelasjoner internt og eksternt				
#	Identifisere risiko (trusler)	Risikovurdering			Risikoreduserende tiltak (reduere konsekvens og/eller sannsynlighet)
	Sannsynlighet (Usikkerhet) L, M og S	Konsekvens (Hva står på spill) L, M og S	Akseptabelt Risikonivå L, M og S	Foreliggende risikonivå	
2)	Problematisk å omfordele personalressurser pga andre prioriterte arbeidsoppgaver	M	M	LM	<ul style="list-style-type: none"> Omfanget av museets undervisning må vurderes og prioriteres
4)	AM klarer ikke å etablere god dialog og god fremdrift i prosjekt med samarbeidspartnere	L	M	L	<ul style="list-style-type: none"> Tydlig organisering og ansvarsdeling internt Plan med milepæler utarbeides

Forskning og innovasjon						
Mål:						
Ev.del mål:						
Kritiske suksess-faktorer	1) Tilstrekkelig økonomi til å oppnå målsetninger om nyskaping 2) Tilstrekkelige personalressurser med god fagkompetanse					
#	Identifisere risiko (trusler)	Risikovurdering				Risikoreduserende tiltak (redusere konsekvens og/eller sannsynlighet)
		Sannsynlighet (Usikkerhet) L, M og S	Konsekvens (Hva står på spill) L, M og S	Akseptabelt Risikonivå L, M og S	Foreliggende risikonivå	
1a)	Museets økonomi gir ikke rom for rekruttering av <i>tilstrekkelig personale</i> for å produsere forskning	M	S	L	MS	<ul style="list-style-type: none"> Museet har fokus på økning i bevilgning til stipendier Oppfordre til forskningsterminsøknader
1 b)	Museets økonomi gir ikke tilstrekkelig tid til å produsere forskning på høyt nivå	M	M	L	MM	<ul style="list-style-type: none"> Museet har fokus på implementering av retningslinjer for arbeidsplanlegging for undervisnings- og forskerstillinger Museet implementerer forskningsstrategisk plan Vurdere omprioritering av arbeidsoppgaver
2a)	Museet klarer ikke å skaffe flere midler og stipendier til museet	M	M	M	MM	<ul style="list-style-type: none"> Utvikle forskningsadministrativ kompetanse Utvikle godt samarbeid med UIS sentral forskningsledelse
2 a)	Museet klarer ikke å etablere godt samarbeid med partnere i eksternt nettverk av forskere og forskningsinstitusjoner	M	M	L	MM	<ul style="list-style-type: none"> Tiltak for å stimulere til nettverksarbeid Det stimuleres til nettverksmøter, arbeidsseminarer og møter på AM NFR satsning følges opp

Formidling og samfunnskontakt						
Mål:						
Ev. delmål:						
Kritiske suksess-faktorer	1) Tilstrekkelig økonomi til å oppnå målsetninger om nyskaping 2) Tilstrekkelige personalressurser med god fagkompetanse 3) God infrastruktur 4) Gode samarbeidsrelasjoner internt og eksternt					
	Identifisere risiko (trusler)	Risikovurdering				Risikoreduserende tiltak (reduere konsekvens og/eller sannsynlighet)
		Sannsynlighet (Usikkerhet) L, M og S	Konsekvens (Hva står på spill) L, M og S	Akseptabelt Risikonivå L, M og S	Foreliggende risikonivå	
1a)	Det er ikke tilstrekkelig økonomi og personalressurser til at AM kan bli et foregangsmuseum	M L	L	M	ML	<ul style="list-style-type: none"> Formidlingsområdet må sannsynligvis styrkes økonomisk Det må bli større vekt på markedsføring, særlig overfor cruiserederiene og seniorene
1b)	Det er for dårlig økonomi til at museet kan utvikle et nytt innhold på formidlingssiden	M	S	S	MS	<ul style="list-style-type: none"> Økonomien står i veien for en fornying av basisutstillingen og midler må skaffes fra KD Driftsmidler må skaffes slik at det kan planlegges mot åpning av formidlingsbygget
1d, 4a)	Ekstern finansiering av formidlingsprosjekt fra det offentlige og private er blitt mer problematisk	S	M	M	SM	<ul style="list-style-type: none"> Det må settes inn tiltak og gjøres initiativ for å øke støtten fra næringslivet. Intensivere arbeidet med å forbedre våre søknader Satse mer bevisst på å bygge opp kompetanse på hvilke henvendelser som skal gå til hvilke mål
1f, 4b)	Manglende ressurser	S	M	M	SM	<ul style="list-style-type: none"> En ekstern aktør må inn for

	hindrer ny utvikling av Jernaldergarden							<ul style="list-style-type: none"> å finansiere et mottaksbygg og oppgradere generell infrastruktur En må tilbake til opprinnelige visjon at Jernaldergarden skal være arena for eksperimentell arkeologi
2b, 4c)	Mangelfulle personalressurser og for dårlige samarbeidsrelasjoner til at museumsbesøk gjøres attraktiv for nye grupper	L	S	L	L	L	L	<ul style="list-style-type: none"> Formidlingsavdelingen må ha ressurser til å kunne være i kontakt med brukergrupper
2c, 4d)	Satsingen på digitalisering og forbedret hjemmeside står i fare	M	M	M	M	M	M	<ul style="list-style-type: none"> Det er behov for økt bemanning og økt kompetanse
3a)	Det blir vanskelig å videreutvikle utleievirksomheten og kafédriften	M	L	L	L	M	M	<ul style="list-style-type: none"> Museet kan leve med en forsiktig økning i omfanget av utleievirksomheten, men en satsing på bemanning vil kunne gi økt omsetning og inntekt
3b)	Plasseringen av butikken og bemanningssituasjonen gir få muligheter til å utvikle denne delen av virksomheten	S	L	L	L	S	L	<ul style="list-style-type: none"> Forholdene er for dårlige i dag, men en grundig planlegging av butikken fram mot åpningen av formidlingsbygget vil gi muligheter for en helt annen profilering og inntjening
4e)	Det blir lite samarbeid mellom museet og de øvrige fakultetene ved UiS	M	M	L	M	M	M	<ul style="list-style-type: none"> Det er behov for at den faglige og administrative ledelsen ved museet og universitetet lager, basert på innspill fra museet og fakultetene, og gjennomfører et opplegg for hvordan museet kan fungere som universitetets

								vindu mot byen og allmennheten
1 a)	Museet får ikke gjennomslag for prosjekt nybygg i KD	M	S	M	MS			<ul style="list-style-type: none"> Tilstrekkelig ressurser settes av til "lobby-arbeid" Innkjøp av eksterne kompetanse vurderes Museets samlede kompetanse må brukes
1 b)	Museet klarer ikke å utvikle godt samarbeid med partnere i byggprosjektet	L	S	L	LS			<ul style="list-style-type: none"> Museet har fokus på gjensidig samarbeid Tydelig oppgavefordeling
1 c)	Museet klarer ikke å sette av tid til å følge opp prosjektering av bygg	L	S	M	LS			<ul style="list-style-type: none"> Tilstrekkelig ressurser settes av i årsplan

Mål: Organisasjon og ressurser						
Ev.del mål:						
Kritiske suksess-faktorer						
1) Tilstrekkelig økonomi til å oppnå målsetninger om nyskaping 2) Tilstrekkelige personalressurser med god fagkompetanse 3) God infrastruktur 4) Gode samarbeidsrelasjoner internt og eksternt 5) Godt arbeidsmiljø						
#	Identifisere risiko (trusler)	Risikovurdering				Risikoreduserende tiltak (reduere konsekvens og/eller sannsynlighet)
		Sannsynlighet (Usikkerhet) L, M og S	Konsekvens (Hva står på spill) L, M og S	Akseptabelt Risikonivå L, M og S	Foreliggende risikonivå	
2)	Museets økonomi gir ikke rom for avsetning av ressurser til <i>tilstrekkelig kompetanseutvikling</i>	M	M	M	M M	<ul style="list-style-type: none"> Arbeide systematisk med eksterne finansieringskilder for kompetanseutvikling
3)	Manglende infrastruktur (arealer og utstyr) vanskeliggjør god <i>organisering</i> og fremmer ikke personlig, <i>faglig utvikling</i> av ansatte	M	M	L	M M	<ul style="list-style-type: none"> Museet arbeider for økt tilskudd fra eksterne finansieringskilder Tiltak for å bedre arealutnyttelse og organisering vurderes og gjennomføres Prioritering av utstyr foretas
4)	Den interne organiseringen er lite effektiv og medarbeiderne jobber ikke mot samme mål, og prioriteringene spriker	M	M	L	M M	<ul style="list-style-type: none"> Bedre delegering og ansvarliggjøring av ansatte Åpne beslutningsprosesser God styring av prosjekter
5a)	Museet klarer ikke å opprettholde et godt <i>arbeidsmiljø</i> på grunn av stram økonomi, arbeidspress og uklar organisering	M	M	L	M M	<ul style="list-style-type: none"> Museet arbeider for økning i rammebevilgning Tiltak for å bedre organisering og delegering vurderes og gjennomføres
5b)	Museet klarer ikke å	M	S	L	M S	<ul style="list-style-type: none"> Tiltak i handlingsplan fra

	håndtere <i>personalkonflikter</i>							medarbeiderundersøkelsen fra 2013 følges systematisk opp
1)	Museets økonomi gir ikke rom for ansettelse av <i>tilstrekkelig personale</i> for å skape et nyskapende arbeidsmiljø	M	M	M				<ul style="list-style-type: none"> • Ledelse og ansatte har spesiell fokus på utvikling av arbeidsmiljø og setter i verk tiltak for dette • Museet arbeider systematisk for økning i rammebevilgning • Sette i verk tiltak for å øke inntjeningsgrunnlaget • Vurdere omprioritering av arbeidsoppgaver
2 a)	Museet klarer ikke å rekruttere ansatte med høy faglig kompetanse	M						<ul style="list-style-type: none"> • Være en faglig attraktiv arbeidsplass • Skape gode betingelser for forskning og faglig utvikling • Arbeide for at stillingstitler og avlønning står i forhold til ansvar og utdanning
1c), 3a)	Museets medarbeidere har ikke mulighet til å holde seg faglig oppdatert	M						<ul style="list-style-type: none"> • Oppfordre ansatte til å holde seg oppdatert på metodeutvikling • Tilrettelegge deltakelse på seminarer og konferanser

Museumsvirksomhet						
Mål:						
Ev.del mål:						
Kritiske suksess-faktorer	1) Tilstrekkelig økonomi til å oppnå målsetninger om nyskaping 2) Tilstrekkelige personalressurser med god fagkompetanse 3) God infrastruktur 4) Gode samarbeidsrelasjoner internt og eksternt					
#	Identifisere risiko (trusler)	Risikovurdering				Risikoreduserende tiltak (reducere konsekvens og/eller sannsynlighet)
		Sannsynlighet (Usikkerhet) L, M og S	Konsekvens (Hva står på spill) L, M og S	Akseptabelt Risikonivå L, M og S	Foreliggende risikonivå	
1a)	Museet får ikke gjennomslag for prosjekt nybygg i KD	M	S	M	MS	<ul style="list-style-type: none"> Tilstrekkelig ressurser settes av til "lobby-arbeid" Innkjøp av eksternt kompetanse vurderes Museets samlede kompetanse må brukes på en god måte
1 b)	Museet klarer ikke å utvikle godt samarbeid med partnere i byggprosjektet	L	S	L	LS	<ul style="list-style-type: none"> Museet har fokus på gjensidig samarbeid Tydlig oppgavefordeling
1 c)	Museet klarer ikke å sette av tid til å følge opp prosjektering av bygg	L	S	M	LS	<ul style="list-style-type: none"> Tilstrekkelig ressurser settes av i årsplan
2 a)	Museet klarer ikke å etablere godt samarbeid med partnere i eksternt nettverk av forskere og forskningsinstitusjoner	M	M	L	MM	<ul style="list-style-type: none"> Tiltak for å stimulere til nettverksarbeid vurderes og iverksettes Det stimuleres til nettverksmøter, arbeidsseminarer og møter på AM NFR satsning følges opp
2 a)	Museet klarer ikke å bygge egne FoU prosjekt på en god måte	M	M	L	MM	<ul style="list-style-type: none"> Aktivisere AM forskningsråd til å gi råd, stimulere til etablering og gjennomføring av FoU-prosjekt.
2b)	Museet klarer ikke å skape forskning på	L	M	M	MM	<ul style="list-style-type: none"> Vektlegge gjennomføring av NFR satsningen på universitetsmuseene

1a)	samlingene Museets økonomi gir ikke rom for å fornye utstyrsparken	M	M	M	M				<ul style="list-style-type: none"> Videreutvikle samarbeidet med UJS for å sikre tilgang til vitenskapelig utstyr Prioritere innenfor budsjettammen og skaffe eksterne midler
1b), 4a)	Museets økonomi gir ikke rom for å fullføre Kildesikringsprosjekt i henhold til prosjektplan	M	M	M	M				<ul style="list-style-type: none"> Søke flere eksterne midler (departement, Forskningsråd m.fl.) Sikre gode relasjoner til sentrale aktører (politiske og administrative)
3 b)	Museet anvender dokumentasjonsmetoder som ikke er tilstrekkelig standardisert og oppdaterte	M	S	L					<ul style="list-style-type: none"> Videreutvikle maler, standarder og instruksjoner for forsknings- og feltundersøkelse
4b)	Samarbeidsrelasjonene med RfK, RA og MUSIT er dårlige	M	M	M					<ul style="list-style-type: none"> Arrangere flere fellesmøter Arbeide for felles forståelse av fagområdet og utfordringer
2a), 3c), 4c)	Museet klarer ikke å gjennomføre og utnytte potensialet i forvaltningsundersøkelse	L	S	M					<ul style="list-style-type: none"> Tilrettelegge for kurs i prosjektstyring Iverksette nytt prosjektstyringsprogram ved UJS